

Tarptautinis LOINC pritaikymas

LOINC yra auganti pasaulinė bendruomenė

Visame pasaulyje LOINC yra pripažintas ir taikomas kaip tarptautinis laboratorinių stebėjimų ir klinikinių matavimų standartas. Šiandien LOINC vartotojai yra iš beveik visų planetos kampelių. LOINC yra ne tik duomenų bazė, bet ir auganti pasaulinė bendruomenė.

LOINC sukurtas ir plėtojamas Indianoje, JAV, tačiau LOINC vartotojai jungiasi iš viso pasaulio. Daugybė žmonių ir organizacijų naudojami LOINC sveikatos duomenims dalijimuisi ir kaupimui, įskaitant dideles etalonines laboratorijas, sveikatos priežiūros organizacijas, programinės įrangos pardavėjus, valstybines įstaigas, nevyriausybinės organizacijas, draudimo bendroves, *in vitro* diagnostikos gamintojus, sveikatos ministerijas, regioninius sveikatos informacijos tinklus, nacionalinius standartus ir kt.

Vertimai įgalina tarptautinį LOINC pritaikymą

LOINC turinys ir dokumentai buvo išversti į daugelį kalbų, kad atitektų skirtingų jurisdikcijų poreikius. *Regenstrief Institute* sukūrė mechanizmą, kad LOINC vertėjams procesas būtų efektyvesnis, naudodamas atomines dalis, iš kurių susideda LOINC terminas. Tiek RELMA, tiek search.loinc.org turi daugiakalbes paieškos galimybes.

Nepaprastos pasaulinės vertimo pastangos taip pat skatina tarptautinį LOINC pritaikymą. Visus kalbinius variantus, kuriais galima rasti LOINC, galite pamatyti jų svetainėje, skiltyje *International* (<https://loinc.org/international/>).

Lentelė. Galima kalbiniai variantai

				
 <u>Kinų kalba (Kinija)</u> 汉语/漢語;中文	☒	☒	☒	☒
 <u>Olandų kalba (Nyderlandai)</u> Nederlands	☒	☒		
 <u>Estų kalba (Estija)</u> eesti keel	☒	☒	☒	☒
 <u>Anglų kalba (Jungtinės Amerikos valstijos)</u> Official Distribution	☒	☒	☒	☒
 <u>Prancūzų kalba (Belgija)</u> français	☒	☒		
 <u>Prancūzų kalba (Kanada)</u> français	☒	☒		
 <u>Prancūzų kalba (Prancūzija)</u> français	☒	☒	☒	
 <u>Vokiečių kalba (Austrija)</u> Deutsch	☒			
 <u>Vokiečių kalba (Vokietija)</u> Deutsch	☒	☒	☒	☒
 <u>Graikų kalba (Graikija)</u> ελληνικά	☒			
 <u>Italų kalba (Italija)</u> italiano	☒	☒	☒	☒
 <u>Korėjiečių kalba (Korėjos Respublika)</u> 한국어	☒	☒		
 <u>Lenkų kalba (Lenkija)</u> Polski	☒	☒		
 <u>Portugalų kalba (Brazilija)</u> português	☒	☒		
 <u>Rusų kalba (Rusijos federacija)</u> русский язык	☒	☒	☒	
 <u>Ispanų kalba (Argentina)</u> español	☒	☒		
 <u>Ispanų kalba (Meksika)</u> español	☒	☒	☒	☒
 <u>Ispanų kalba (Ispanija)</u> español	☒	☒		
 <u>Turkų kalba (Turkija)</u> Türkçe	☒	☒	☒	
 <u>Ukrainiečių kalba (Ukraina)</u> Українська	☒	☒		

Sąveikūs sveikatos informacijos mainai priklauso nuo terminų standartų priėmimo, tačiau tarptautinis tokių standartų naudojimas gali būti sudėtingas dėl kalbinių skirtumų tarp vietinių sąvokų pavadinimų ir standartinės terminijos. Norėdami išspręsti šią svarbią kliūtį, aprašomos veiksmingo LOINC terminų pavadinimų vertimų kūrimo proceso raidos, RELMA užsienio kalbų funkcijos ir dabartinė LOINC vertimų būklė.

Sukurtas įrankis, kuris randa unikalų LOINC dalių sąrašą, sudarantį tam tikrą LOINC terminų rinkinį. Šis sąrašas leidžia išversti mažesnius fragmentus, pvz., pagrindinį komponentą „hepatito c virusas“, atskirai nuo visų priesagų, kurios gali būti su juo, pvz., „Ab.IgG“, „DNR“ ir „RNR“.

Sukurtas ir kitas įrankis, kuris generuoja viso LOINC pavadinimo vertimą iš visų šių atominių dalių. Nuo 2.36 versijos (2011 m. birželio mėn.) LOINC terminai buvo išversti į devynias kalbas iš 15 kalbinių variantų, išskyrus gimtąją anglų kalbą. Visuose penkiuose didžiausiuose kalbiniuose variantuose buvo naudojamas vertimo dalimis mechanizmas. Tačiau net ir naudojant efektyvius įrankius bei procesus, standartinės terminijos vertimas yra sudėtingas darbas. Du iš svarbiausių kalbinių iššūkių, su kuriais susidūrė vertėjai, tai: požiūris į akronimų ir santrumpų tvarkymą bei kalbinės sintaksės (pvz., žodžių tvarkos) skirtumai tarp kalbų. Atviras ir pritaikomas LOINC metodas leido daugeliui skirtingų grupių sukurti vertimus, kurie atitiktų jų poreikius ir išteklius. Standarto ir jo vertimų į daugybę kalbų platinimas nemokamai pagreitina LOINC pritaikymą visame pasaulyje ir yra svarbi sąveikaus sveikatos informacijos mainų priemonė.